

Tom-Arne Solhaug var direktør i forsvarsindustrien da sønnen Kasper (3) snudde karrieren på hodet.

Suser avgårde

– **JAAAA!** Kasper er tre og et halvt år, han er på vei til barnehagen på Ullern i Oslo sammen med pappa og lillebror Max, og i den siste, slake nedoverbakken løfter han armene og roper lykkelig når pappa endelig trækker ekstra fart på sykkelvogna. Han elsker fartsvinden, elsker å kjene at det går fort.

– Det er bare én ting som gjelder. Full gass, puster pappa Tom-Arne Solhaug (37) mens han løfter av seg hjelmen og fisker to små ryggsekker opp av vogna.

For fire år siden var han divisjonsdirektør i Simrad Optronics og ventet sitt første barn. Da visste han og samboeren ingen ting om at Kasper snart skulle bli forløst mye tidligere enn forventet, at den vesle krabaten skulle gjennom mye dramatikkk før han endelig lå trygt i armene til mamma og pappa.

– Vi så tidlig at han kom til å bli en annerledes gutt. Han hadde cerebral parese. Og der satt vi, to nybakte og usikre foreldre med en helt ny situasjon i fanget, med mange ubesvarte spørsmål om framtida, forteller Tom-Arne.

HISTORIEN OM KASPER har mange sider. Én av dem handler om pappas karriere.

Det tok ikke lang tid før det offentlige støtteapparatet kom på banen med kataloger over hjelpemidler som Kasper kunne få tilgang på. Sivilingeniøren Tom-Arne bladde seg gjennom den ene etter den andre, og måpte.

– Altfor mange av hjelpemidlene var rett og slett bare skrot. Det var ikke bare trist, det var provoserende. For de fleste tar det en stund før man greier å akseptere at man faktisk har fått et funksjonshemmet barn, og den første tida er foreldrene enormt sårbare. Vi gråt da vi leste katalogene og så de voldsomme, industriaktige apparatene som vårt barn skulle settes fast i. Og som sivilingeniør og produktutvikler tenkte jeg med en gang at dette *må* det være mulig å gjøre bedre.

Tom-Arne viser fram en stol beregnet på små barn omkring 10-15 kilo som trenger ekstra stabilisering. Bare understellet veier flere titalls kilo alene.

– Hva tenker produsentene på? Ikke bare ser det forferdelig ut, det er nesten umulig å få den med seg i bilen når vi skal på hytta. Mange av spesialproduktene for funksjonshemmede vil jeg si er stigmati-

serende, og laget uten et sekunds tanke på design og brukerstolthet.

TOM-ARNE SOLHAUG snakket mye om dette med sin venn og tidligere kollega Fredrik Brodtkorb. De var enige om at de selv kunne utvikle langt bedre løsninger. De to ingeniørene satte opp en forretningsplan, de kontaktet mulige investorer og fagfolk i bransjen, og så ble de usikre. Skulle de ta sjansen?

– Jeg tenkte og tenkte. Helt til samboeren min ei helg skar gjennom, forteller Tom-Arne.

– «Du må bare klinke til!», sa Line. «Si opp jobben din på mandag og sett i gang!». «Erru gæren», svarte jeg, «vi har jo lån og bil og unger og jeg tjener kjempebra!». Men hun fikk psyket meg opp. Og hvis alt går til helvete, så får jeg meg jo en annen jobb etterpå.

Den mandagen i februar i år kom Tom-Arne på jobb og leverte oppsigelsesbrevet.

– En vanvittig følelse. Etterpå ringte jeg Fredrik.

Kameraten Fredrik har dukket opp, og forteller gjerne om sin reaksjon.

– Jeg ble tatt litt på senga der. Jeg husker at jeg tenkte «å nei, nå må jo jeg også si opp!». Og ei uke seinere var det gjort.

NÅ ER DE SAMMEN om selskapet Krabat, og utvikler blant annet en aktiv krabbehjelper til barn som skal lære å komme seg opp på knærne. De designer kule sikletørkler slik at ungdommer som trenger dem skal slippe å bruke de treige, bestefar-aktige-mønstrete som finnes på markedet i dag. Og de importerer og bygger om en dansk transportsykel.

– Vi fikk en sykkeltilhenger, men den var bygget slik at bare Kasper fikk plass – og i tillegg måtte vi hele tida snu oss for å se ham. På denne har vi bygget inn ekstra setestøtter til Kasper, vi ser ham hele tida – og lillebror har fortsatt god plass ved siden av.

– Og den gamle tilhengeren?

– Den står i garasjen, sammen med mye annet som heller ikke virker særlig bra. Det er nok å ta tak i, for å si det forsiktig.

Tekst: og foto: **Geir Anders Rybakken Ørslien**

geir.anders.rybakken.orslien@dagbladet.no

MIN ARBEIDSDAG:

– Nå jobber vi mest med produktutvikling og er inne i en kreativ fase. Det er morsomt, inspirerende og temmelig skummelt – vi har litt klump i magen for om vi utvikler de riktige produktene som barna og byråkratiet rundt dem vil ha.

VIKTIGSTE EGENSKAP

FOR Å LYKKES:

– At forretningsideen betyr noe personlig for deg, at det er noe du brenner for og er genuint opptatt av. Jeg er opptatt av at sønnen min skal ha gode hjelpemidler, og at verken han eller vi som foreldre skal trenge å bli stigmatisert av stygge og dårlig fungerende hjelpemidler. Jeg vil også at min sønn skal være stolt av å være annerledes. Det er en drivkraft som fungerer godt.

BESTE RÅD:

– Lag en forretningsplan du tror på selv. Start med nok penger, selv om du må gi fra deg kontroll til andre. To som starter sammen er bedre enn en.

DÅRLIGSTE RÅD:

– Heldigvis kan jeg ikke huske ett eneste dårlig råd vi har fått.

DEN UUNNVÆRLIGE TINGEN:

– All backingen fra samboeren min, Line, passer kanskje ikke inn som «ting»? Da må det bli pennen jeg fikk i gave fra tidligere kollegaer. En svært dyr og fin penn, med beskjed om at den kun skulle brukes til å signere kontrakter for Krabat. Den er alltid med, og jeg gleder meg til vi kan bruke den ofte.

Full fart: Da Tom-Arne Solhaug ble pappa til Kasper (3) med cerebral parese, begynte han jakten på gode hjelpemidler – uten å finne dem. Dermed startet han sin egen bedrift for å utvikle bedre løsninger. Den spesialtilpassede, danske transport-sykkelen er én av dem, som også har plass til bror Max (til høyre).

